

עדת צדיקים

מעשה מלידת הרב הגאון הקדוש מו"ה ישראל
מימ דק"ק קועניץ.

מעשה מלידת הרב הגאון הקדוש מו"ה [מורנו הרב]
ישראל מ"מ [מורה מורנו] דק"ק [דקהילת קודש]

קועניץ

שמעתי מאבא מארי הרב שיחי

שמעתי מאבא מארי הרב שיחי
מעשה

מעשה שהבעש"ט ז"ל נבני"מ [נשמתו בגנזי מרומים]
ישב עם החבר' קדישא שלו על סעודת שבת בערב.
ותיכף אחר קידוש שחק הבעל שם טוב שחוק נורא
מאוד עד שראו כי כמעט כלתה נפשו בהשחוק הזה.
ויראו כל החברה לשאול אותו מה טיב השחוק הזה כי
המה לא ראו שום דבר שיגרום השחוק. ואח"כ ישב
הבעל שם טוב אצל השולחן כדרכו בקודש תמיד ושחק
פעם שני כנ"ל, והמתין מעט ושחק פעם שלישית. ויהי
הדבר לפלא בעיני כל הרואי [הרואים] כי מימיו לא ראו
דבר זה. וישימו כל החברים עיניהם על הרב הגה"ק
[הגאון הקדוש] ר' זאב קוצעת ז"ל שישאל הוא אצל
הבעל שם טוב מהות השחוק מה הוא, כי היה דרכו
תמיד בעד אשר עשן את הלולקע [מקטרת] שלו
במוש"ק [במוצאי שבת קודש] אז היה שואל אותו הרב
ר' זאב הנ"ל מה שהיה ביום השבת. ויהי במוש"ק [במוצאי שבת קודש] בא הרב ר"ז [ר' זאב] הנ"ל לחדר הבעל

שם טוב וישאלהו לאמר: "יגיד נא לנו רבינו מה טיבו של השחוק ששחק רבינו אמש בערב?" ויען להם הבעש"ט:
"אנכי ארא' [אראה] לכם מהות הדבר ממה ששחקתי." ויצו הרב להעבד כנעני שלו לרתום את הסוסים, כי כן
היה דרך הבעש"ט לנסוע מעט מחוץ לעיר במוש"ק [במוצאי שבת קודש]. וירתמו הסוסים, ויצו הבעש"ט לכל
החבורה שישבו עמו וגם צוה ליקח אתו בגדי חול. וישבו כולם לנסוע עמו, ויסעו כל הלילה בלא ידעו מאין ולאין.
הבוקר אור, והם באו לעיר גדולי [גדולה] לאלקים, שמה קאזעניץ. ויתאכסן הבעש"ט ז"ל אצל הפ"ח [הפרנס
חדש] כי שמעו שמע הבעש"ט ז"ל. ויחדרו כל העיר לקראתו, ואחר התפלה ציוה הבעל שם טוב לקרא אליו את
ר' שבתי כורך ספרים. ויאמר הפ"ח [הפרנס חדש]: "מה לכם להזקן הזה אשר הוא בעינינו מהאנשים

עד כי נשאר לה גם על יום ה' לאכול ותיכף קנחה חלה בשר ודגיי' [ודגים] וכל צרכה והכינה על יום השבת, ויען כי היא ידעה כי אנכי אתמהמה בבהכ"נ [בבית הכנסת] קנחה שתי נרות גדולות להדליקם על יום השבת. והיה בערב כאשר כלו העם לילך מבתי מדרשים הלכתי גם אני מבהכ"נ [בית הכנסת] וראיתי מרחוק בביתי נר דלוק. אמרתי: "הנה לא עצרה זקנתי כח מלהתאפק לקחת מבוי"ד [מבשר ודם]." באתי לביתי וראיתי שולחן ערוך חלה דגים יין לקידוש. אמרתי בלבי: "אם אני אקניט אותה אפריע את יום השבת." ע"כ [על כן] התאפקתי ואמרתי [קידוש תיכף ואכלתי דגים. אח"כ אמרתי לה במענה רך הנראה כי לא תוכל לקבל את הרע. ולא הניחה אותי להתים [לסיים] דברי ותאמר אלי: 'אישי, תזכור עוד את הבגד ב"י [בל ימצא] עם כפתורי הכסף אשר נאבד ממנו זה כמה שנים?' ואמרתי לה: /זכור אזכור./ ותאמר: /הן מצאתיו היום בכבדי את הבית, ואת הכסף מכרתי לצורך. המנו [ממנו] עשיתי כל צרכי השבת./ וכשמעו [צ"ל: וכשמעין] זאת זלגו עיני דמע מרוב השמחה והודתי מאוד לשי"ת [לשם יתברך] על אשר שלח לי על יום השבת. ולא יכולתי להתאפק ולקחתי את אשתי בידה והלכתי [עמה במחול שעה רצופה מרוב השמחה. וכן עשיתי כאשר נתהמה לבבי אחרי אכילת המרק של שבת רקדתי עוד הפעם בשמחה עם אשתי וכן אחר אכילת הלפת כי היה השבת כיד המלך. הכלל שלשה פעמים רקדתי עם אשתי בלילה הזה כי לא יכולתי להכיל בקרבי מרוב השמחה אשר זכני השי"ת [השם יתברך] להתענג ביום השבת מבשר ודגים מתנת הקדוש ברוך הוא לא מבוי"ד [מבשר ודם]. ועתה רבינו אם באמת חטאתי אשר רקדתי עם אשתי בשבת, בקשתי מכם תנו לי תשובה ועלי לאשר ולקיים ככל אשר יצא מרבינו, כי השם יתברך יודע האמת כי כוונתי רצויה היתה להודות לה' אשר גמל עלי." אז אמר הבעש"ט לתלמידיו: "האמינו לי כי כל הפמליא של מעלה שחקו ורקדו עמו, ומזה שחקתי גם אנכי." אחר כן קרא הבעל שם טוב את אשת ר' שבתי הנ"ל ואמר לה: "מה תרצה אם תהיה שארית ימך בעושר ובכבוד או אם תרצה שיהיה לך בן לעת זקנותיך?" כי ר' שבתי היה חשוכי בנים. ותען האשה להבעש"ט: "כמה עוד ימי חיי? חמשה שנים או אם בגבורות עשרה שנים (כי היא היתה אז קרובה לבת ע' שנה וגם ר' שבתי היה זקן בערך כזה), וע"כ [ועל כן] יותר טוב שיהיה לי שארית בבן הגון." ויאמר לה הבעש"ט: "לכן התבשרי כי לשנה הבאה כעת חיה את יולדת בן וקראת שמו ישראל כשמי, והוא יאיר לך מאוד בעולם האמת. אם תודיענו אבוא על הב"מ [הברית מילה] להיות סנדק. וכדבריו כן היה כי

עד כי נשאר לה גם על יום ה' לאכול ותיכף קנחה חלה בשר ודגיי' [ודגים] וכל צרכה והכינה על יום השבת, ויען כי היא ידעה כי אנכי אתמהמה בבהכ"נ [בבית הכנסת] קנחה שתי נרות גדולות להדליקם על יום השבת. והיה בערב כאשר כלו העם לילך מבתי מדרשים הלכתי גם אני מבהכ"נ [בית הכנסת] וראיתי מרחוק בביתי נר דלוק. אמרתי: "הנה לא עצרה זקנתי כח מלהתאפק לקחת מבוי"ד [מבשר ודם]." באתי לביתי וראיתי שולחן ערוך חלה דגים יין לקידוש. אמרתי בלבי: "אם אני אקניט אותה אפריע את יום השבת." ע"כ [על כן] התאפקתי ואמרתי [קידוש תיכף ואכלתי דגים. אח"כ אמרתי לה במענה רך הנראה כי לא תוכל לקבל את הרע. ולא הניחה אותי להתים [לסיים] דברי ותאמר אלי: 'אישי, תזכור עוד את הבגד ב"י [בל ימצא] עם כפתורי הכסף אשר נאבד ממנו זה כמה שנים?' ואמרתי לה: /זכור אזכור./ ותאמר: /הן מצאתיו היום בכבדי את הבית, ואת הכסף מכרתי לצורך. המנו [ממנו] עשיתי כל צרכי השבת./ וכשמעו [צ"ל: וכשמעין] זאת זלגו עיני דמע מרוב השמחה והודתי מאוד לשי"ת [לשם יתברך] על אשר שלח לי על יום השבת. ולא יכולתי להתאפק ולקחתי את אשתי בידה והלכתי [עמה במחול שעה רצופה מרוב השמחה. וכן עשיתי כאשר נתהמה לבבי אחרי אכילת המרק של שבת רקדתי עוד הפעם בשמחה עם אשתי וכן אחר אכילת הלפת כי היה השבת כיד המלך. הכלל שלשה פעמים רקדתי עם אשתי בלילה הזה כי לא יכולתי להכיל בקרבי מרוב השמחה אשר זכני השי"ת [השם יתברך] להתענג ביום השבת מבשר ודגים מתנת הקדוש ברוך הוא לא מבוי"ד [מבשר ודם]. ועתה רבינו אם באמת חטאתי אשר רקדתי עם אשתי בשבת, בקשתי מכם תנו לי תשובה ועלי לאשר ולקיים ככל אשר יצא מרבינו, כי השם יתברך יודע האמת כי כוונתי רצויה היתה להודות לה' אשר גמל עלי." אז אמר הבעש"ט לתלמידיו: "האמינו לי כי כל הפמליא של מעלה שחקו ורקדו עמו, ומזה שחקתי גם אנכי." אחר כן קרא הבעל שם טוב את אשת ר' שבתי הנ"ל ואמר לה: "מה תרצה אם תהיה שארית ימך בעושר ובכבוד או אם תרצה שיהיה לך בן לעת זקנותיך?" כי ר' שבתי היה חשוכי בנים. ותען האשה להבעש"ט: "כמה עוד ימי חיי? חמשה שנים או אם בגבורות עשרה שנים (כי היא היתה אז קרובה לבת ע' שנה וגם ר' שבתי היה זקן בערך כזה), וע"כ [ועל כן] יותר טוב שיהיה לי שארית בבן הגון." ויאמר לה הבעש"ט: "לכן התבשרי כי לשנה הבאה כעת חיה את יולדת בן וקראת שמו ישראל כשמי, והוא יאיר לך מאוד בעולם האמת. אם תודיענו אבוא על הב"מ [הברית מילה] להיות סנדק. וכדבריו כן היה כי

לשנה הבאה נולד לה בן והוא היה הרב המגיד
מקאזעניץ בעהמ"ח [בעל המחבר] ספר
עבודת ישראל אשר גודל צדקותו וענוותו,
 קדושתו ורוב חסידותו מי יוכל למלל. אמרו
 עליו כי כל ימיו היה חלש מאד (מחמת שגולד
 מאב ואם זקנים מאוד אשר ע"פ [על פי] דה"ט
 [דרך הטבע] כבר אבדו כח המוליד) עד כי היה
 מוכרח ללבוש כל ימיו כתונת של עור ארנבת
 על בשרו ממש, והיה תמיד שוכב על מטתו
 כחולה מחמת רוב חלישות אבריו, ובעת
 התפלה פוזז וכרכר ורקד ושאג והיה תקיף
 בכחו כאברך מבן עשרים שנה, וקדושתו
 ומופתיו הרבים אשר הראה לעין כל ועוצם

לשנה הבאה נולד לה בן והוא היה הרב המגיד
מקאזעניץ בעהמ"ח [בעל המחבר] ספר
עבודת ישראל אשר גודל צדקותו וענוותו,
 קדושתו ורוב חסידותו מי יוכל למלל. אמרו
 עליו כי כל ימיו היה חלש מאד (מחמת שגולד
 מאב ואם זקנים מאוד אשר ע"פ [על פי] דה"ט
 [דרך הטבע] כבר אבדו כח המוליד) עד כי היה
 מוכרח ללבוש כל ימיו כתונת של עור ארנבת
 על בשרו ממש, והיה תמיד שוכב על מטתו
 כחולה מחמת רוב חלישות אבריו, ובעת
 התפלה פוזז וכרכר ורקד ושאג והיה תקיף
 בכחו כאברך מבן עשרים שנה, וקדושתו
 ומופתיו הרבים אשר הראה לעין כל ועוצם

קדושתו גלוי ומפורסם לכל ישראל זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל בבני חיי ומזוני [בבנים חיים ומזונות] ובכל
 הברכות והשפעות טובות בביאת משיח צדקינו ב"ב [במהרה בימינו] אמן. ומזה המעשה ילמד כל אדם מוסר איך
 לחיות ביגיע כפו ולשמור ולענג את השבת בלי שום מחשבת חוץ ולקבל עליו את כל הבא הן לטוב ולמוטב בשמחה,
 ועכ"ז [ועל כל זה] יזכה לבנים צדיקים וחסידים אשר יקרבו את גאולתו ופדות נפשינו בקרב [בקרב] אמן: